

2024/2008(ACI)

20.3.2024

OSNUTEK POROČILA

o sklenitvi sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Evropskim računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji
(2024/2008(ACI))

Odbor za ustavne zadeve

Poročevalec: Daniel Freund

VSEBINA

Stran

PREDLOG SKLEPA EVROPSKEGA PARLAMENTA3

PRILOGA: SPORAZUM med Evropskim parlamentom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Evropskim računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji6

PREDLOG SKLEPA EVROPSKEGA PARLAMENTA

o sklenitvi sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Evropskim računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji (2024/2008(ACI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov konference predsednikov z dne 14. in 19. marca 2024 o potrditvi osnutka medinstitucionalnega sporazuma o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju osnutka sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Evropskim računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: Sporazum),
- ob upoštevanju člena 13 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju člena 232 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. junija 2023 o predlogu medinstitucionalnega organa za etiko in njegovih prilog¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o krepitvi preglednosti in integritete v institucijah EU z ustanovitvijo neodvisnega organa EU za etiko²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2022 o sumu korupcije iz Katarja in širši potrebi po preglednosti in odgovornosti v evropskih institucijah,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2023 o ustanovitvi neodvisnega organa EU za etiko³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2023 o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z ukrepi, ki jih je zahteval Parlament za krepitev integritete evropskih institucij,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. julija 2023 o ustanovitvi organa EU za etiko⁴,

¹ COM(2023)311.

² UL C 117, 11.3.2022, str. 159.

³ UL C 283, 11.8.2023, str. 31.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0281.

- ob upoštevanju člena 148(1) Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9000/2024),
- A. ker so neodvisnost, preglednost in odgovornost institucij EU izjemnega pomena za njihovo demokratično legitimnost in za krepitev zaupanja državljanov;
 - B. ker je treba odpraviti pomanjkljivosti, ki izhajajo iz sedanjega okvira etike, ki je razdrobljen po institucijah, organih, uradih in agencijah EU, z različnimi pravili, postopki in ravnmi izvrševanja;
 - C. ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 16. septembra 2021 predlagal ustanovitev ambicioznega, resničnega in neodvisnega organa za etiko, kar je ponovil v poznejših resolucijah z dne 16. februarja 2023 in 12. julija 2023;
 - D. ker je Komisija 8. junija 2023 predstavila predlog za ustanovitev medinstitucionalnega organa za etiko, v katerem je predlagala organ za določanje standardov, ki večinoma nima zmogljivosti za proučitev posameznih primerov in morebitnih kršitev etičnih pravil;
 - E. ker sta bili resoluciji Parlamenta z dne 16. februarja 2023 in 12. julija 2023 o ustanovitvi neodvisnega organa EU za etiko pogajalski mandat Parlamenta;
 - F. ker bo medinstitucionalni organ za etiko prispeval h krepitvi zaupanja v institucije Unije in njihovo demokratično legitimnost ter k izgradnji institucionalne kulture, ki temelji na najvišjih etičnih standardih;
 - G. ker veljavni etični predpisi Parlamenta v Poslovniku predvidevajo številne standardizirane pisne izjave, vključno z izjavami o zasebnih interesih, izjavami o premoženju, izjavami o obveščenosti o navzkrižju interesov za nosilce funkcij, poročevalce, poročevalce v senci in udeležence v uradni delegaciji ali medinstitucionalnih pogajanjih, izjavami o načrtovanih sestankih s predstavniki interesov, tudi kadar so preneseni na njihove pomočnike, izjavami poročevalcev o prispevku k njihovim spisom, izjavami o udeležbi na dogodkih, ki jih organizirajo tretje osebe, izjavami o darilih in izjavami medskupin ali neformalnih skupin o zunanji finančni podpori;
 1. pozdravlja Sporazum, ki omogoča oblikovanje strogih skupnih etičnih standardov in možnost, da posamezne primere na zahtevo institucije ali posvetovalnega organa, ki je pogodbenica Sporazuma, preučijo neodvisni strokovnjaki glede izjav njihovih članov;
 2. poudarja, da imajo zadevni organi institucij ali organov še vedno končno pristojnost odločanja o izvajanju; ugotavlja, da se vsako posvetovanje z neodvisnimi strokovnjaki o posameznem primeru začne z zahtevo pogodbenice Sporazuma glede njenih članov;
 3. obžaluje, da je Evropski svet sklenil, da se Sporazumu ne bo pridružil;
 4. obžaluje nepripravljenost Sveta, da ne dovoli razširitve področja uporabe Sporazuma vsaj na predstavnike držav članic na ministrski ravni, ki predsedujejo Svetu, in trdi, da v pogodbah ni pravne podlage za sprejetje skupnih minimalnih standardov, ki bi veljali za

predstavnik države članice; meni, da bi za člane Sveta, tako kot za poslance Evropskega parlamenta, lahko veljala pravila, ki jih določi Svet v skladu s svojo pristojnostjo samoorganizacije, ki bi prevladala v primeru navzkrižja z nacionalnimi pravili; v zvezi s tem poudarja, da predstavniki držav članic, zbrani v Svetu, pri sprejemanju pravnih aktov EU delujejo kot člani Sveta; je odločen poiskati pravno razlago o tem, ali bi Svet lahko zavezoval svoje člane s skupnimi minimalnimi standardi;

5. je mnenja, da naj imajo neodvisni strokovnjaki, ki jih soglasno imenujejo pogodbenice Sporazuma, poleg zahtev iz člena 5(2) Sporazuma, ki se nanašajo na brezhibno evidenco poklicnega ravnanja in izkušenj pri nalogah na visoki ravni v evropskih, nacionalnih ali mednarodnih javnih organizacijah, strokovne izkušnje zlasti na področju etike, integritete in preglednosti;
6. poudarja bistveno vlogo neodvisnih strokovnjakov pri proučevanju posameznih primerov na zahtevo pogodbenice Sporazuma; meni, da bi bilo zelo koristno, če bi vsaka pogodbenica neodvisnim strokovnjakom poslala majhen naključni vzorec primerov, da bi se etični standard lahko razvijal ali posodabljal;
7. upošteva, da bodo neodvisni strokovnjaki imenovali govornika iz svojih vrst; sprejema stališče, da bi morali imeti neodvisni strokovnjaki popolno avtonomijo pri organizaciji svojega dela in pri sklicevanju svojih sestankov;
8. je prepričan, da bi morala institucija ali organ brez poseganja v splošno uredbo o varstvu podatkov in osebne pravice javno objaviti utemeljeno priporočilo neodvisnih strokovnjakov, skupaj z odločitvijo pristojnega organa, ki bi moral podati obrazložitev, če priporočila niso v celoti upoštevana;
9. ostaja zavezan konstruktivnemu sodelovanju pri pregledu Sporazuma, ki ga je treba opraviti tri leta po začetku njegove veljavnosti, da se izboljša in okrepi organ za etiko, kot je določeno v členu 21 Sporazuma;
10. odobri sklenitev Sporazuma, ki je priložen temu dokumentu;
11. naroči svoji predsednici, naj podpiše Sporazum s predsednikom Sveta, predsednico Komisije, predsednikom Sodišča Evropske unije, predsednico Evropske centralne banke, predsednikom Računskega sodišča, predsednikom Evropskega ekonomsko-socialnega odbora in predsednikom Odbora regij ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
12. naroči svoji predsednici, naj ta sklep in njegovo prilogo posreduje v vednost vsem pogodbenicam Sporazuma.

PRILOGA: SPORAZUM med Evropskim parlamentom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Evropskim računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji